

Žaliosios gamtos mokyklos vizija 2017m

Kodėl mes tai darome? Kokio ilgalaikio tikslo siekiame?

ŽGM viena iš švietimo sistemą papildančių visuminio ugdymo alternatyvų - mokymas pačiu gyvenimu mišraus amžiaus vaikų bendruomenėje.

Natūralios gamtos apsuptyje, lauke ir klasėje, vyksta **dvasinės humanistinės pedagogikos principais grindžiamas ugdymas - pačiu gyvenimu**. Kurio struktūra, valdymo būdai, darbo organizavimo principai bus grindžiami **socialinės darnos principais**: kultūriniame gyvenime vyraus **laisvės** principas, socialiniame gyvenime **teisingumo** principas, finansuose, versle **brolybė**. Kasdieninėje veikloje, taisyklėse, tarpusavio susitarimuose, darbų įgyvendinimų srityse visiems galioja **lygybės principas atsiskaityti už kokybiškai ir sutartu laiku atliktas užduotis**.

Mokykloje yra viena klasė, kuri talpina mokytis iki 35 vaikų 6- 16 metų. Gerai įvaldžius šį mokymosi modelį ir turint pilną klasės komplektą vaikų, suformuojama dar viena klasė mokinių. Jie turi išvažiuojamąsias pamokas su mokyklai priklausančiu autobusu. Kai vieniems vaikams bus pamokos kintančiose aplinkose, tai kiti tam tikromis dienomis mokosi mokyklos aplinkose.

Ugdytojai kaip menininkai, kuriant ugdymo modelį, metodus, procesą turi kūrybinę **laisvę (nenukrypstant nuo pagrindinių ugdymo tikslų)** pasirenka su kiekvienu vaiku individualų ryšio užmezgimo metodą. Ugdytojas vaikus drąsinta, įkvėpia, sukuria bendrą saugią ugdymosi aplinką atitinkančią vaiko individualumo ir amžiaus tarpsnio poreikius. Tėvai priimami, kaip svarbūs ugdymo proceso generatoriai tai pat prisiimantys atsakomybę už mokyklos socialinio gyvenimo gerovę ir materialinę gerovę. Bendravimas tėvų, vaikų ir ugdytojų paremtas **bičiulystės** principu.

Į mokyklos klasę priimami tėvų pageidavimu vaikai, jei tėvai vertina, supranta ŽGM mokymosi vertingumą ir tai atitinka jų šeimos vertybes, įsitikinimus, tikslus. Mokymasis mokykloje organizuojamas besiremiant panoraminiu mąstymu, visuminiu pasaulio suvokimu pagal vidaus darbo tvarkos taisykles, viziją, misiją, ugdymo gaires, humanistinės pedagogikos manifestu, gerosios mokyklos koncepcija, netradicinio ugdymo koncepcija, mokytojo garbės kodeksu.

Yra atsisakyta vaikų gradavimo pagal amžiaus grupes, diktatūros, gniuždymo, nudrąsinimo, nugalinimo. Gerbiant žmogiškąjį orumą kiekvienas vaikas dieviškas pasiuntinys, individualybė. Visų pirma svarbu ugdyti laisvą kūrybišką mintį, o ne tik atmintį, atverti kiekviename vaike glūdinčius išminties klotus. Leidžiama vaikui laisvai savo tempu domėtis, jausti, mąstyti, svajoti, patirti.

Skatinsim gerbti, pripažinti savo potyrius ir juos perteikti piešiant, vaidinant, kalbiškai interpretuojant. Žinant, kad ilgalaikę naudą žmogui duoda tik tas turinys kuris gimsta vidiniame pasaulyje, o ne išorėje su „negyva“ medžiaga nestabdome asmenybės augimo. Dvasioje gimusi medžiaga skatina asmeninį ir visuomeninį augimą, formuoja kilniom savybėmis grįstą charakterį. Ugdytojas ne vien tam, kad skiepytų idėjas ir normas, o kad sukurtų tinkamą ugdymosi aplinką, parodytų kryptį, skatintų kritiškai mąstyti, ruoštų kilniam gyvenimui. Vaikai gaia iš suaugusių argumentus kas yra gera, o kas yra bloga, kad galėtų teisingai apsispręsti, pasirinkti. Ugdytojai yra reiklūs ir sau, moko savo pavyzdžiu, o ne moralizuojant. Vaiko asmenybės ugdymas nebus paliekamas savieigai, kad jis nepaskęstų žalingų pasirinkimų jūroj. Veikia stipri prevencinė priemonė (visiems ir dideliems ir mažiems susitelkus) - atviros diskusijos, susirinkimai pilni išmintingų argumentų, padedantys patiems vaikams teisingai koreguoti pasirinkimus, elgesį. Vaikus įkvėpia drąsiai žvelgti į sunkumus, juos svarstyti, ieškoti sprendimų, nuosekliai aptarti sprendimų žingsnius. Ugdymo metodika „pačiu gyvenimu“ užduoda vaikams klausimus apie amžinuosius gyvenimo procesus visam gyvenimui, taip išryškindama vertybių, gebėjimų, o ne vien akademinių žinių suteikimą. Vaikai skatinami išsiaiškinti „kas as esu?“, „kur link einu?“, mokytis neskubant, vienas su kitu taikiai sutarti, gerbti skirtingumą, kitų pozicijas. Neapsiribojame vienos religijos diegimu, pasisakome už visų religijų vienybę.

Atsižvelgus į finansines galimybes, ugdytinių poreikius ir ugdymo planą pagal poreikį įtraukiama papildoma ugdomoji veikla (pvz. muzikinis ugdymas, tautiniai šokiai, tautinės dainos, užsiėmimai su šunimis, euritmija, botmerio gimnastika, meditavimo praktikos, dailė, teatro terapija, cirko užsiėmimai, daržų priežiūra, valgio gaminimas, logopedo paslaugos, įvairūs amatai ir kt.). Ugdymo planą galima koreguoti atsižvelgiant į finansines galimybes, konkrečius vaikų poreikius ir ugdymo turinio tobulinimą.

Ugdytojai savo santykio su vaiku neapriboja siaura vertinimo metodika, bet stebint, dienos proceso eigoje iškelia kiekvieno vaiko atitinkamose situacijose pasireiškusių gebėjimus ir įgūdžius kasdienėje veikloje. Vaikų stiprybės, talentai, pasiekimai pačio prieš save yra pateikiami kūrybiškai įvairiomis formomis: žodžiu arba raštu. Priimame į svečius mokinius ir mokytojus iš kitų mokyklų.

Vakaraais/ savaitgaliais mokykloje vyksta įvairios veiklos, suaugusių mokymas pasitelkiant seminarų praktiką, savipagalbos grupės, darbo terapijos užsiėmimai, sociokultūrinis ugdymas ir kt. turiningas laisvalaikio praleidimas.

Žaliosios gamtos mokyklos misija 2017m

Kodėl mes tokie esame? Mūsų išskirtinumas? Jeigu mūsų nebus ko truks visuomenėje?

Tai savita nevalstybinė mokykla, papildanti švietimo sistemą integruotos dienos mokymosi modeliu ir veikianti gausios šeimos modelio principais. Vyksta mokymasis gamtoje ir iš gamtos. Ugdomoji veikla grindžiama vertybėmis: drąsa, tiesa, dora, skaistumu, ramybe, meile, taikumu, kilnumu. MOTO: būti čia ir dabar, matyti, sakyti, veikti. Mokyklos ideologija puoselėjanti vaiko prigimtinių norų pažinti save, pasaulį kuriame gyvena, per praktinį mokymąsi - kitų mokymą, tyrinėjimą, bendravimą, bendradarbiavimą, sociokultūrines veiklas. Svarbiausia auginti laimingą, sveiką, pasitikintį savimi, linkusį bendradarbiauti, mylimą ir mylintį vaiką. Formuojami geri visą gyvenimą besitęsiantys ryšiai. Mokomas vaikas nuo mažens būti atsakingu suaugusiuoju. Ugdytojai padeda berniukui užaugti atsakingu vyru, mergaitei užaugti atsakinga moterimi.

Vaikams kuriamos tradicijos, kurios padeda jiems lengviau orientuotis gamtoje, laike, kad kūnuose įsirašytų darnus ritmas. Nuo ŽGM ugdymo vaikai tampa susibalansavę, gebantys susikoncentruoti, žaislingi, smalsūs, žingeidūs. Gerau jaučia, kad yra gamtos ritmas, viskas vyksta ratu – išeina ir sugrįžta. Gerbiamos protėvių tradicijos ir simboliai, per juos vaikai geriau pažįsta gamtą, įsisavina vertingą pasaulėžiūrą, tvarius santykius šeimoje.

Mokytojų leitmotyvas – daugiau gerumo, žmogiškumo, tikėjimo mokiniu, kuo mažiau įsakinėjimo, prievartos. Rūpinamasi vaiko dabartimi ir ateitimi, sujungiamas materialumas ir dvasingumas, žemė ir kosmosas, kasdienybė ir vaiko individualūs gyvenimo tarpsniai.

Mokytojai vaikus ugdo su didžiuliu atsakingumu, nes, anot Rudolfo Šteinerio, „vaiko akimis į mus žvelgia Dievas, ir mes dalyvaujame šventose vaiko ugdymo mišiose.“ Susivokusio pedagogo mokymo ir auklėjimo metodika kyla ne iš formaliai išmokyti teorijų, o iš neišsenkančio vidinio šaltinio.

Mokyklos veikla vaikams ir jų tėvams leidžia, individualiu tempu augti, atradinėti save, kurti ir skleisti. Bendruomeniniai santykiai be skubėjimo, konkurencijos ir streso. Vyksta daug bendruomenę vienijančių prasmingų švenčių, muzikinio, meninio lavinimo; vaikai gauna žymiai daugiau tiesioginio dėmesio iš ugdytojų, mato gerus suaugusiųjų tarpusavio santykių pavyzdžius, jiems ugdymas pateikiamas kūrybiškiau per lietimus ir jutiminį pajautimą, pasitelkus įvairesnius mokymo būdus: kintančias erdves, žaidimus, ritmą, meną, sąlytį su gamta, teatro terapiją. Tėvų ir ugdytojų yra nuolat derinamas atsakomybės pasidalinimas vaiko ugdymo procese. Pagrindiniai ugdymo elementai atsakingai planuojami kartu su vaikais. Vaikai neverčiami skubėti gali daugiau įsisąmoninti, įsigilinti,

kiekvienam užtenka individualiai laiko, kad atsivertų sąmonės laukas ir kiekvienas pajustų ryšį su praktiniu patyrimu, ir galėtų savu individualiu tempu "virškinti" informaciją. Ugdant vaikus atsižvelgiama į vaikų amžiaus tarpsnius. Šios lauko pedagogikos ugdymo metodikos daug plačiau žvelgia į žmogaus raidos aspektus, ugdymo procese remiamasi, socialinės darnos trinaryste - mąstymu, jausmais ir valia. Ugdymo filosofija remiasi visuminiu vaiko –žmogaus paveikslu, kurį sudaro keturi struktūriniai elementai: fizinis, eterinis, astralinis ir Aš kūnai. Šie keturi žmogaus esybės nariai yra tarpiai susiję su keturiomis stichijomis(žeme, vandeniu, ugnimi ir oru) ir elementariosiomis gamtos būtybėmis (nykštukais, elfais, undinėmis, salamandromis). Visose ugdymo veiklose atsispindi šie dvasiniai principai. Kasdieniai vaikų išgyvenimai mokykloje įvairiapusiškesni, visapusiškesni, besiremiantys mąstymo, žvilgsnio, jausmų ir veiksmų ekologija.

Mokykloje talkininkauja (praėję mokymus) tėvai/ savanoriai, studentai, psichologai, pedagogai, socialiniai pedagogai, socialiniai darbuotojai, psichoterapeutai ir įvairių kitų profesijų atstovai. Vaikus supa natūrali gamta, gerų vibracijų muzika, vaizdinės priemonės, jauki aplinka, dvasingumą skatinanti atmosfera, daug natūralių ekologinių priemonių. Didžiulis dėmesys skiriamas vaikų pojūčių ugdymui ir jausmų išraiškai, vaiko ypatumams, menui, ritmui ir praktinei veiklai. Visa tai pratina ir mažą ir didelį nepraslysti reiškinių paviršiumi, moko susitelkti, formuoja amžinųjų vertybių studijavimo įgūdžius. Mokymosi procese daug judėjimo, buvimo gryname ore su tikslu parodyti kiekvieno reiškinio sąsajas, žmogaus išskirtinumą ir sąlytį su gamta.

Siekama, kad vaikai kuo vėliau/mažiau pradėtų naudotis kompiuteriu, kuo mažiau žiūrėtų TV, nes mokslas teigia, kad tai susiję su bendravimo ir kitomis problemomis. Teigiama: kompiuteris tai priemonė - mašina, kuria be tam tikro subrendimo negalima naudotis.

Ne tiek svarbu, kad vaikas sukauptų daug informacijos, kiek tai, kad jis išsiugdytų savarankiško mokymosi įgūdžių, turėtų poreikį mokytis visą gyvenimą ir išmoktų orientuotis gausioje informacijos jūroje, pajustų priežasties ir pasekmės skoni, perprastų gyvenimo pagrindinių principų esmę.

Ugdytojai mokiniams siūlo ir iš anksto paruoštas įvairių lygių pratybų užduotis, vaikai kiekvienas mokosi savo tempu, siekia dalykinių lygių. Vaikai turi daug laisvės kūrybinei užduočių atlikimo išraiškai.

Ugdymo pagrindu visose disciplinose laikoma visuminė vaiko pojūčių sistema. Kiekvienam žmogui reikia duoti tiek paslaugų, kad jis savo individualiu vystymosi tempu, kiek tik jam įmanoma, galėtų vystytis ir skleistis. Ugdytojai, savanoriai, studentai, kiekvienam vaikui skiria tiek dėmesio, kiek jo reikia, kad vaike atsiskleistų stiprybės, talentai, kuriuos šiuo periodu būtina vystyti. Informacijos didėjimo problemą stengiamasi išspręsti išskiriant kas šiandien yra svarbiausia. Gyvenimo įvairovės pamatymas - būtinas visuminio pasaulio suvokimui. Ugdytojai siekia, kad kasdienė patirtis būtų prasminga ne tik

vaiko dabarčiai, bet ir ateičiai. Nauja patirtis pateikiama ne "sukramtyta", bet leidžiama vaikui pačiam "skanauti" atrasti. Stengiamasi neužspausti vaiko žinių troškulio, suteikti galimybę patirti atradimo džiaugsmą.

Mokykloje mokosi skirtingo amžiaus (6-16m.), gabumų ir galimybių vaikai, nes nepaisant visų skirtumų, vaikai mokomi darniai gyventi ir dirbti kartu, pasitarnauti šalia esantiems, surasti juos vienijančius dalykus. Sveiki ir darnūs socialiniai santykiai tampa įgūdžiu ir vertybe vaikų dabarčiai ir ateičiai. Asmenybės raidą palankiai veikia draugiška socialinė apsuptis, vaikai vieni iš kitų ir iš suaugusių mokosi pakantumo, empatijos, suvokia, kad kiekvieno skirtumai yra verti pagarbos. Vaikai ugdomi pagarbos kitai religijai, kultūrai, visuminės pasaulėvokos, pasaulėžiūros, pasaulėjautos dvasia. Žadinamas suvokimas, kad gyvybiškai svarbu išmokti darniai gyventi kartu su kitais ir niekam nekenkti.

Be žinių jėgos dar mokome vaikus gebėti gyvenime valdyti valios jėgą, minties jėgą, charakterio jėgą, tikėjimo jėgą, dvasios jėgą, sutarti ir susitarti. Be šio supratimo diegimo būtų formuojamas labai pažeidžiamas žmogus.

Drąsinama, kad kiekvieno požiūris ir nuomonė yra vienodai svarbūs ir niekas neturi pasyviai pasiduoti grupės įtakai. Mokoma gerbti tarpinį daugumos sprendimą.

Mokymo organizavimas atsižvelgia į kasdienius procesus, visų pirma mylima, drąsinama, ugdoma po to mokomasi. Geroje atmosferoje vaikai mokosi kosminiu greičiu.

Tėvai ir ugdytojai rodo gerų tarpusavio santykių pavyzdį, ieško bendrumo skirtingume, nuolat tobulėja, mokosi dialogo kultūros, vengia asmeninių ambicijų, rūpinasi mokyklos dabartimi ir ateitimi.